

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno DCCCCX. ad annum MLXXIII.

Parisiis, 1644

Capitvla.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15625

P R A E F A T I O.

ANNO
CHRISTI
1044.

IN Dei nomine, ego^b Aribō Moguntinæ sedis archiepiscopus, quamuis indignus, cum ceteris confratribus nostris & coepiscopis, Burchardo Vvormatiensi, Vverhenario Argentino, Brunone Augustensi, Eberhardo Bergensi, Meginhardo Vvirzburgensi, Synodum in Sallegunstat condiximus, anno dominicæ incarnationis MXXII. indictione v. II. Idus Augusti, anno autem domini Henrici secundi regnantis XXI. imperii vero VI. quatenus cum communi fratrum prædictorum consilio atque consultu multimoda diuinorum officiorum atque synodalium legum componeretur dissensio, & disparilatas nostrarum singularum consuetudinum honesta consensione redigeretur in vnum. Ideoque propter illas lamentabiles dissensiones communi decreto Concilii hæc capitula sancta sunt.

C A P I T V L A.

I.

Vt quatuordecim dies omnes Christiani ante festiuitatem sancti Ioannis Baptistæ in abstinentia sint carnis & sanguinis, nisi infirmitate impediente, aut alicuius festi solennitate, quæ in illo episcopio celebris habetur, intercedente. Et ante nativitatem Domini similiter, & in vigilia epiphaniæ, & in omnium vigiliis apostolorum, & in vigilia assumptionis sanctæ Mariæ, & in vigilia sancti Laurentii, nec non etiam in vigilia omnium sanctorum: adiicientes prædictis vigiliis vnam horam refectionis, excepta infirmitate, nisi aliquis sit qui proprio voto maiori abstinentia vti velit.

II.

De incerto autem ieunio quatuor temporum hanc certitudinem statuimus, vt si Kalendæ Martii in

**ANNO
CHRISTI
1022.** in quarta feria siue antea euenerint, eadem hebdomada iejunium celebretur. Si autem Kalenda Martii in quintam feriam aut sextam aut sabbatum distenduntur, in sequentem hebdomadam iejunium differatur. Simili quoque modo si Kalendæ Iunii in quartam feriam aut antea euenerint, in subsequente hebdomada iejunium celebretur. Et si in quintam feriam aut sextam aut sabbatum contigerit, iejunium in tertiam hebdomadam reseruetur. Et hoc sciendum est, quod si quando iejunium mensis Iunii in vigilia pentecostes secundum prædictam regulam euenerit, non ibi celebrandum erit, sed in ipsa hebdomada solenni pentecostes: & tunc propter solennitatem Spiritus sancti diacones dalmaticis induantur, & Alleluia cantetur, & Flectamus genua non dicatur. Eodem modo de Septembris ieunio constitutum est, vt si Kalendæ Septembris in quarta feria euenerint, aut antea, iejunium in tertia hebdomada celebretur: & si in quinta aut sexta aut sabbato contigerit, in quarta hebdomada iejunandum erit. In Decembri illud obseruandum erit, vt proximo sabbato ante vigiliam natalis Domini celebretur iejunium: quia si vigilia in sabbato euenerit, simul vigiliam & iejunium celebrare non conuenit.

III.

De legitimis autem coniugiis ita visum est, quod nullus Christianus vxorem ducere debeat ab adventu Domini usque in octauas epiphaniæ, & a septuagesima usque in octauas paschæ, nec in supra notatis 14. diebus ante festiuitatem sancti Ioannis

Concil. Tom. 25.

Oo

Baptistæ , neque in prædictis ieiuniorum diebus ,
sive in omnium solennum dierum præcedentibus
noctibus .

IV.

Decretum est etiam in eodem Concilio , vt presbyter aliquis post galli cantum æstiui noctibus bibens , proximo die Missam non celebret : * hie-
mantibus similiter , nisi necessitas cogat .

V.

Item decretum est , vt unusquisque presbyter in die non amplius quam tres Missas celebrare præsumat .

VI.

Conquestum est etiam in sancto Concilio de quibusdam stultissimis presbyteris , vt quando incendium videant , corporale dominico corpore consecratum ad extinguendum incendium temeraria præsumptione in ignem proiiciant . Ideoque decretum est sub anathematis interdictione , ne ulterius fiat .

VII.

Interrogatum est , si duo in adulterio inculpati forent , & unus profiteretur , & alter negaret , quid inde agendum esset . Decretum est etiam a sancto Concilio , vt ille qui negauerit , probabile iudicio se expurget : & qui professus fuerit , digne poenitentiam agat .

VIII.

Decretum est etiam in eodem Concilio , vt nemo gladium in ecclesiam portet , regali tantum excepto .

IX.

Statuit etiam sancta Synodus, ut mala consuetudo, quæ apud omnes pene iam inoleuit, omnino prohibeat, hoc est, quod colloquia sua in atrio alicuius ecclesiæ constituunt habenda, & tunc ea in ^{*maxime} ipsa ^{*} maxima exercent ecclesia, vbi orationes & diuina tantum fieri æquum est officia.

X.

Quidam etiam laicorum, & maxime matronæ, habent in consuetudine, ut per singulos dies audiant euangelium: *In principio erat Verbum, & Missas peculiares*, hoc est de sancta Trinitate, aut de sancto Michaele: & ideo sancitum est in eodem Concilio, ut hoc ulterius non fiat, nisi suo tempore, & nisi aliquis fidelium audire velit pro reuerentia sanctæ Trinitatis, non ^{Iohann. 1.} pro aliqua diuinatione: & si voluerint ut sibi Missæ cantentur, de eodem die audiant Missas, vel pro salute viuorum, aut pro defunctis.

XI.

Quidam etiam generationem consanguinitatis ita volunt numerare, ut frater & soror sint primi. Hoc autem statuit sancta Synodus, sicut etiam ab antiquis patribus decretum est, ut ita non esset: sed ut nepos & neptis, id est filius fratris, ac filia sororis, primi habeantur.

XII.

Statutum est etiam, ut ædificia laicorum, quæ ecclesiis adiuncta sunt, auferantur: & nulla in atrio ecclesiæ ponantur, nisi tantum presbyterorum.

Concil. Tom. 25.

Oo ij

XIII.

Item decretum est, ut nullus laicorum alicui presbytero suam commendet ecclesiam, praeter consensum episcopi: sed eum prius mittat suo episcopo, vel eius vicario, ut probetur si scientia, aetate & moribus talis sit, ut sibi populus Dei commendetur.

XIV.

Statuit quoque sancta Synodus, si duo de adulterio accusati fuerint, & ambo negauerint, & orant sibi concedi ut alterum illorum utrosque diuino purget iudicio, si vnum in hoc deciderit, ut ambo rei habeantur.

XV.

Decretum est etiam, ut omnes bannitum ieunium, in quocumque episcopio celebratur, diligentissime obseruent: & si quis illarum octo interdictarum rerum aliquam redimere voluerit, vnum pauperem, prout sua facultas erit, eadem die reficiat.

XVI.

Decreuit quoque sancta Synodus, ut nullus Romam eat, nisi cum licentia sui episcopi, vel eius vicarii.

XVII.

Et illud sub anathemate præceptum est, ut nullus presbyterorum cuiquam pœnitenti carinam diuidere præsumat, si infirmitas non interuenerit.

XVIII.

Quia multi tanta mentis suæ falluntur stulti-

tia, vt in aliquo capitali crimine inculpati pœnitentiam a sacerdotibus suis accipere nolint, in hoc maxime confisi, vt Romam euntibus apostolicus omnia sibi dimittat peccata; sancto visum est Concilio, vt talis indulgentia illis non profit, sed prius iuxta modum delicti pœnitentiam sibi datam a suis sacerdotibus adimpleant, & tunc Romam ire si velint, ab episcopo proprio licentiam, & literas ^{*ferte de} ad apostolicum * ex iisdem rebus deferendas accipiant.

XIX.

Decretum est etiam in eodem Concilio, vt omnis pœnitens, dum carinam suam ieunat, de loco in locum non migret: sed ibi permaneat vbi suam acceperit pœnitentiam, vt proprius sacerdos sibi præbeat testimonium: si autem ibi propter hostiles iniurias ieunare non poterit, suus sacerdos eum confratrum suorum alicui, vbi pacifice possit ieunare, diligentissime commendet.

XX.

In eodem quoque Concilio decretum est, vt nullus presbyterorum quemquam, nisi iussu episcopi, in ecclesiam introducere præsumat, cui pro aliquo delicto illam ingredi non liceat.

A P P E N D I X
CONCILII SALEGVNSTADIENSIS.

Quomodo initianda sit Synodus.

HORA conuenienti, quando episcopo vel eius vicario visum fuerit, omnes expellantur de ecclesia, obseratis foribus cunctis: ad unam ianuam, per quam sacerdotes ingredi oportet, ostiarii stent, & sella ponatur in medio,

Oo iiij

Quæ sc̄
quuntur
apud Bur-
chardum
inuenimus,
ideoque
ipsa obmit-
tere nolu-
mus.